

LÄHESTYMISKIELLON TEHOSTAMINEN

Asettaminen	Oikeusministeriö asettaa työryhmän arvioimaan keinoja parantaa lähestymiskiellon tehokkuutta.
Toimikausi	4.3.2020 - 30.6.2021
Tausta	<p>Oikeusministeriössä on valmisteltu arviomuistio (Arviomuistio lähestymiskiellon valvonnan tehostamiseksi, Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2019:4), jossa tarkastellaan lähestymiskiellon sähköisen valvonnan tarvetta ja käyttöönoton edellytyksiä sekä muita vaihtoehtoisia keinoja lähestymiskiellon valvonnan tehostamiseksi. Arviomuistiossa esitetään useita jatkovalmistelun vaihtoehtoja. Näitä ovat lähestymiskiellon sähköisen valvonnan valmistelun jatkaminen, muiden uhrin turvallisuutta parantavien keinojen kehittäminen ja tekijöiden hoitoonohjauksen tehostaminen.</p> <p>Arviomuistio on julkaistu maaliskuussa 2019 ja ollut lausuntokierroksella. Suurin osa lausunnonantajista kannatti kaikkien muistiossa esitettyjen vaihtoehtojen jatkovalmistelua.</p> <p>Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Istanbulin sopimus) toimeenpanoa seuraava asiantuntijaryhmä GREVIO kehotti syyskuussa 2019 antamissaan suosituksissa Suomen viranomaisia tehostamaan pyrkimyksiään lisätä lähestymiskieltojen ja suojelumääräysten käyttöä edistämällä niiden käyttökelpoisuutta ja varmistamalla niiden huolellisen täytäntöönpanon. GREVIO vaati Suomen viranomaisia arvioimaan lähestymiskiellosta annetun lain täytäntöönpanon tasoa tunnistaakseen ja korjatakseen mahdolliset lain sanamuotoon tai sen käytännön täytäntöönpanoon liittyvät esteet.</p> <p>Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman (s. 90) mukaan lähestymiskieltoon liittyvä lainsäädäntö uudistetaan turvaamaan paremmin uhrin oikeudet.</p>
Tavoitteet	Tavoitteena on parantaa lähestymiskiellon tehokkuutta, vähentää lähestymiskiellon rikkomista ja lisätä erityisesti lähisuhteissa tapahtuvan väkivallan uhrin turvallisuutta.

Tehtävä

Työryhmän tulee arvioida laajasti eri keinoja, joilla voidaan parantaa lähestymiskiellon tehokkuutta, vähentää lähestymiskiellon rikkomista ja lisätä erityisesti lähisuhteissa tapahtuvan väkivallan uhrin turvallisuutta. Työryhmä tarkastelee myös lähestymiskiellon määräämisen edellytyksiä.

Työryhmän tulee arvioida lähestymiskiellon sähköisen valvonnan tarvetta ja käyttöönoton edellytyksiä. Työryhmän tulee arvioida myös sähköisen valvonnan vaikutuksia valvottavan perusoikeuksiin. Työryhmän tulee arvioida sekä sähköisen valvonnan että uhrien käyttöön annettavien turvalaitteiden kustannuksia suhteessa niistä saatavaan hyötyyn.

Työryhmän tulee laatia tarpeelliset lainsäädäntöehdotukset hallituksen esityksen muotoon. Työryhmä voi tehdä myös muita ehdotuksia lähestymiskiellon tehostamiseksi.

OrganisointiTyöryhmä

Puheenjohtaja:

Lainsäädäntöneuvos Kirsi Pulkkinen, oikeusministeriö

Jäsenet:

Neuvotteleva virkamies Mervi Sarimo, oikeusministeriö

Poliisitarkastaja Miia Lehtinen, sisäministeriö

Johtaja Jari Keinänen, sosiaali- ja terveysministeriö

Kehittämispäällikkö Joonas Peltonen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Erityisasiantuntija Nina Immonen, Tuomioistuinvirasto

Poliisitarkastaja Pekka Heikkinen, Poliisihallitus

Rikosylitarkastaja Jonna Turunen, Helsingin poliisilaitos

Erikoissyöttäjä Peter Levlin, Syyttäjälaitos

Käräjätuomari Klaus Kekki, Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus

Asianajaja Emilia Kaikkonen, Suomen Asianajajaliitto

Kehitysjohtaja Sari Laaksonen, Ensi- ja turvakotien liitto

Pulkkinen ja Sarimo toimivat myös työryhmän sihteereinä.

Työryhmän on kuultava Rikosuhripäivystystä. Työryhmä voi tarvittaessa kuulla myös muita asiantuntijoita.

Rahoitus

Työryhmän työ tehdään virkatyönä.

Osastopäällikkö

Ari-Pekka Koivisto

Yksikönpäällikkö

Katariina Jahkola

JAKELU

Työryhmän puheenjohtaja ja jäsenet

TIEDOKSI

Oikeusministeriö

- kansliapäällikkö

- viestintäyksikkö

- kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto

Sisäministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Tuomioistuinvirasto

Poliisihallitus

Helsingin poliisilaitos

Valtakunnansyyttäjän toimisto

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus

Suomen Asianajajaliitto

Ensi- ja turvakotien liitto